

Noua lege a arhivelor, propusă spre dezbateră publică de Arhivele Naționale (cei interesați pot consulta textul legii pe site-ul www.arhivelenationale.ro), va înlocui, dacă va fi aprobată, Legea 16 din 1996, care a iscat numeroase controverse, în special prin termenii de păstrare impuse unor documente elaborate în anii regimului comunist. În 1996, s-au purtat aprinse discuții cu privire la aceste termene pentru documentele create în anii 1945-1989, unii susținând necesitatea liberului acces până în decembrie 1989, alții socotind că trebuie impuse termene de păstrare similare cu acelea din alte țări europene, între 30 și 50 de ani de la elaborarea acestora. A învins, atunci, convingerea că România trebuie să se alinieze la mult invocatele standarde occidentale, uitându-se că investigarea regimului comunist, în ansamblul său, ar fi trebuit să fie o prioritate pentru întreaga societate românească, țările luate drept model nefiind nevoite să suporte un regim dictatorial zeci de ani pentru a reveni la democrație printr-o revoluție.

Acesta este unul din aspectele pe care noua lege vine să-l clarifice. Astfel, potrivit proiectului de lege, este explicit prevăzut accesul liber la „arhivele create de Partidul Comunist Român în perioada 1921-1989, respectiv de organele statului comunist în perioada 1945-1989”, după prelucrarea arhivistică. Este de tot hazul că în țara în care a avut loc o revoluție ce a schimbat regimul comunist cu unul democratic este nevoie, la 19 ani de la acel eveniment, de o lege specială pentru a permite accesul la aceste documente! Dar, cum se spune, mai bine mai târziu decât niciodată...

Maior
Florin ȘPERLEA
fşperlea@yahoo.com

Liber la arhive...

Din acest punct de vedere, noua lege va aduce și unele schimbări pentru Arhivele militare. Ministerul Apărării este în continuare abilitat să-și păstreze propria arhivă, care, însă, ca parte integrantă a „Patrimoniului Arhivistic Național” (noul concept ce îl va înlocui pe acela de „Fond Arhivistic Național”), va fi în grija specialiștilor Arhivelor Naționale privind administrarea, utilizarea și protejarea sa. De aceea, regulamentul propriu al Arhivelor militare, care va trebui întocmit după apariția legii, se va supune spre avizare Arhivelor Naționale.

Accesul la documentele create de „organele statului comunist în perioada 1945-1989” ridică o problemă asupra căreia istoricii militari nu s-au pronunțat cu claritate, cu câteva notabile excepții. Este armata „populară”, creată după 1948, printr-un proces de transformare radicală a vechii armate „regale”, după modelul armatei sovietice, o „realizare” și, mai apoi, un „organ” al statului comunist, așa cum au susținut întotdeauna liderii comunisti? Răspunsul pozitiv la această întrebare aduce cu sine, implicit, concluzia că toate documentele cu caracter militar elaborate în anii 1945-1989 vor trebui puse la dispoziția cercetătorilor. Astfel, nu numai documentele care au fost create de vechiul aparat politic al armatei, sub diferitele sale denumiri (pe care arhivistii militari sunt și acum nevoiți să le... „declassifice”, prin proceduri complicate și stupide, ceea ce este nu numai hilar, dar cu totul neverosimil în anul 2008!), ci toate documentele militare create de Ministerul Apărării în anii regimului comunist. De asemenea, accesul la memoriile originale (dosarul personal) ale unor comandanți cu funcții de decizie, indiferent de perioadă, va fi simplificat, întrucât, potrivit noii legi, „documentele create în legătură cu exercitarea unei funcții sau demnități publice nu pot fi considerate ca făcând parte din categoria celor care privesc viața privată”.

Noua lege este necesară. Din punctul meu de vedere, aceasta ne va obliga, în sfârșit, la o reevaluare a unui mai vechi proiect al arhivistilor militari, pentru care s-au consumat nervi, discuții inutile și zeci de rapoarte, privind separarea radicală a arhivei istorice de arhiva creată după 1989.

Este timpul ca și Arhiva militară să devină o instituție de specialitate, conform normelor promovate de Arhivele Naționale, și nu doar o unitate militară oarecare într-un nomenclator general.

Linia de miră

Foiaie pentru minte, inimă și camaraderie, editată în Cluj-Napoca, spre bucuria celor ce servesc Patria în garnizoanele din Transilvania și Moldova, rămâne un diamant al presei militare.

Un jurnalist albit de pasiunea pentru gazetărie, fost purtător de cuvânt al Armatei României, după Decembrie 1989 – colonelul, acum în rezervă, Iulian Patca (cel mai delicat șef pe care l-am avut vreodată!); un romancier de mare forță, colonelul Leon-Iosif Grașini (lipsit de mania grandorii, ce pare a fi și azi la modă), încă dator cititorilor cu dezvăluirea adevăratelor caractere din oștirea noastră; un condeier aplaudat și pentru vocea sa caldă, de interpret al cântecelor populare de peste munți, inimitabilul locotenent-colonel Ovidiu Purdea-Someș (frumoasă pilda legării de glia strămoșească a propriului nume) – iată doar câțiva dintre cei ce dau tărie spirituală publicației numită azi Orizont militar, ieri Scutul patriei. Un scut sub care au activat și gazetari de talia colonelului Ilie Zavrăgiu, cel ce a preluat conducerea săptămânalului ostășesc La datorie, de la Iulian Patca, cu zâmbetul pe buze și ambiția tacită de a-l consacra drept cel mai nonconformist periodic militar postdecembrist. Ceea ce i-a reușit echipei redacționale în care s-a încadrat cu diplomație. Sub scut a activat și prietenul lor, colonelul Eugen Burghilea, blândul redactor-șef al Observatorului militar din finalul mileniului trecut.

Iată însă că marți, 12 februarie a.c., a fost planificată întâlnirea de gradul III (trei trese), între ceea ce organizatorii au numit generațiile Scutul Patriei și Orizont militar. Punctul culminant – lansarea cărții Orizont militar – secvențe din cotidian. Aceasta ar fi trebuit să aibă un tiraj pe măsura interesului

datorat de comandanții mari și mici ziaristilor care le-au immortalizat reușitele, îndoelile, sprinturile, ofurile, în paginile unei publicații aurite de sufletele celor pentru care cazarma nu este o închisoare, dormitoarele nu sunt comparabile cu niște buncăre, poligoanele au istoria lor, trăită între rafalele dimineții și focurile de tabără ale serii, când ninse, când ploioase, când invadate de stelele fără seamăn...

comparate, prin natura publicului-țintă, cu tabloidele bazelor din United States of America. Ofl... De-ar ști americanii cum trecem noi, pâș-pâș, de la democrația originală la presa de marcat evenimentele... Cu obraji bucălați și priviri nevinovate.

Refuz să cred că soluțiile imorale ce par a fi gândite pentru cele două redacții vor deveni și realitate. Este ca și cum în impu-

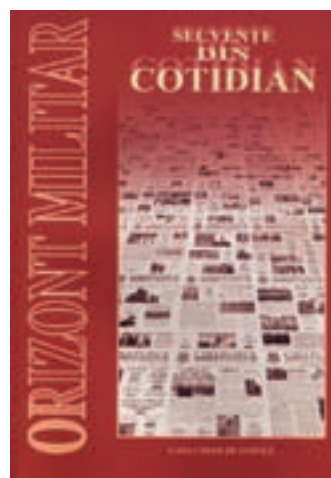

Colonel dr. Ion PETRESCU
ionpetrescu@yahoo.com

ULTIMA REDUTĂ*

Stop! Nu la fraza anterioară, ci la reveria unei redacții, cea de la Cluj. Ba, pardon. Și a celei similare, de la București. Că la bursa zvonurilor, cea mai tare din lumea militară dâmbovițeană, viitorul pare că li s-a și hotărât! Cum spuneau centurionii romani: zarurile au fost aruncate... Nouă însă – atenție domnilor – ni se par cel puțin glume de prost gust! Refuzăm să credem că oameni cu capul pe umeri, din dorința de a salva nu știu ce birouș anonim, dintr-o structură altfel utilă militarilor clujeni ar putea anantiza Orizontul, sub pretextul infantil al demilitarizării, pentru a-l încadra apoi cu coșite și fustițe... Care, culmea, vin crezând că totul li se cuvine și rezistă bine mersi oricărei restructurări sau cum s-o mai numi tăierea posturilor neocupate. După cum fratele din București, Curierul, ar fi hărăzit statului... anexă. Asta în cea mai bună variantă! Ce glume sinistre...

Poate că unii camarazi, bine intenționați, au uitat că atunci când au trecut Oceanul, dornici de instruire alături de yankei au găsit în bazele militare americane și publicații gestionate de câte un ofițer, care avea și atribuțiile specifice expertului militar în relațiile publice. Iar cele două periodice pot fi

nătoarea clădire a comandamentului din inima Clujului ar fi înființată o casă de modă, cu parade adecvate.

Refuz să cred că aceste proiecte sunt cunoscute liderului Forțelor Terestre Române, om care și-a scris cărțile singur, iar înainte de a studia la aliați a semnat pagini antologice în săptămânalele militare prețuind, atunci și acum, munca de Cenușăreasă a vizitorilor din presa Armatei României.

Refuz să cred că i s-au raportat asemenea variante șefului Statului Major General,

care într-un dialog recent, decent, sensibil admitea că Amiralitatea Presei Militare și structurile adiacente nu vor fi supuse restructurării prin aplicarea legii talionului.

Și dacă, dincolo de iluziile mele, ultima redută a iubirii curate de țară – în care activează și redacția militară clujeană – devine o simplă schemă în dreptul căreia se scrie DELETE, propun să fie trecuți ziaristii militari de la cele două periodice pe statul-anexă la Trust. Cine nu mai are nevoie de ei, să ni dea nouă!

Domnilor, nici nu știți cum va arăta atunci Observatorul militar. O foaie unde nu vârsta, tresele de pe umăr, funcția în statul de organizare sau accesul într-un birou capitanat contează, ci doar talentul!

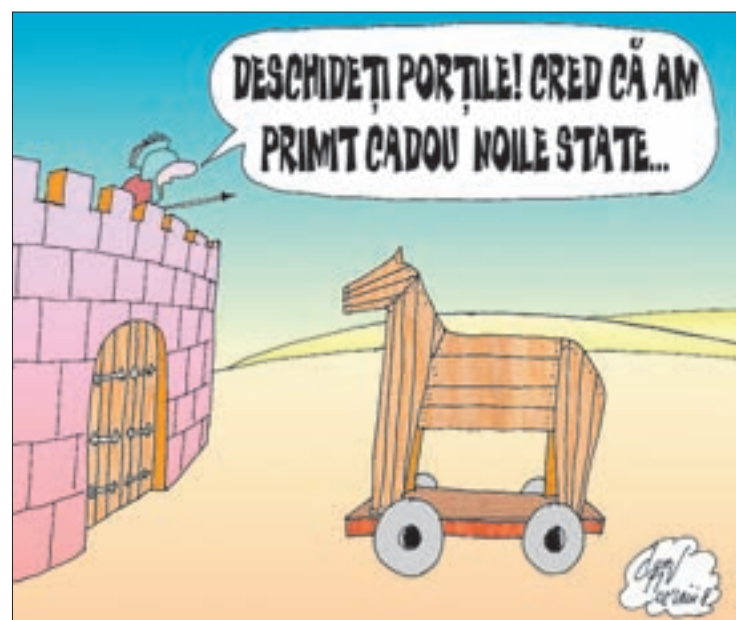
Se sperie cineva de corul jurnaliștilor militari? Pe cine deranjează diversitatea stilurilor, a argumentelor, a experiențelor și unghiurilor de vedere? Vremea vedetelor a trecut. Contează complementaritatea ideilor. Și dacă tot mai des mă sună generali ce au trecut în rezervă cu demnitate și mă îndeamnă să nu cădem în genunchi, ei bine, nu o să facem. Pentru că nu avem ce pierde. Condeii nu ni-l poate lua nimeni! Nici la actuala, nici la viitoarea restructurare.

Nu vom îngenunchia. Cel puțin, nu noi. Cu sau fără voia dumnea voastră ultima redută.

*File dintr-un JURNAL (NE)CENZURAT – episodul 5

Dreptul la zâmbet

de Cristi VECERDEA/CRIV

Directorul Trustului de Presă al Ministerului Apărării: colonel dr. Ion PETRESCU

Observatorul militar

ADRESA REDACȚIEI:

București, Bulevardul Unirii nr. 57, bloc E4, sector 3, O.P. 4, C.P. 4-159, Cod 741382. Tel./fax 327.52.91, tel./fax 327.52.61

www.presamil.ro
tpa@presamil.ro

● Redactor-șef: colonel Francisco Stoica, tel. 327.24.40
● Redactor-șef adjunct: maior Gheorghe Vișan, tel. 327.52.90
● Secretar de redacție: căpitan Viorel Amzărescu, tel. 322.67.92
REDACTORI: ● căpitan Dan Scutaru ● locotenent Constantin Piștea ● Irina-Mihaela Nedelcu ● ing. Mihail Ricinschi ● Bogdan Oproiu ● Marilena Georgescu ● Cecilia Sfetcu.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
Florin Bărbulescu, Corneliu Popa, Roxana Matei, Maria-Ioana Gal;
CORECTURĂ: Valeria Ionescu, Oprina Melciuiu, Elena Potoroacă;
PROCESARE TEXTE: Doina Mocanu, Petruța Rusu;
FOTOREPORTAJ: Eugen Mihai, Petrică Mihalache, Cătălin Ovrei.
DIFUZARE: Rodica Dincă.

Săptămânalul nostru este la poziția 2011 în Catalogul RODIPET. Taxele postale – achitate conform aprobării D.G.P.T.C nr. 137/8598-1980.

ABONAMENTE la tel.: 021.327.52.60 int. 160
Cont: RO56TREZ70320360150XXXX

Închiderea ediției
– luni, ora 14.00

ISSN1223-3641.
00399. C. 245/2008

© Reproducerea integrală sau parțială a textelor și fotografiilor se poate face doar cu indicarea sursei.

Tiparul executat
la S.C. R-WEP S.C.S.